

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ภาษีมูลค่าเพิ่มถือเป็นภาษีทางอ้อมซึ่งนำมาจัดเก็บแทนภาษีการค้าซึ่งจัดเก็บตามประมวลรัษฎากร โดยกรมสรรพากรเริ่มบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2535 เป็นต้นมาเนื่องจากการจัดเก็บภาษีการค้าเดิมไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน และเพื่อลดการจัดเก็บภาษีที่ซ้ำซ้อนมิให้เกิดขึ้นก่อนให้เกิดความเป็นธรรมในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมายังคงพบว่าผู้ประกอบการในระบบภาษีมูลค่าเพิ่มยังมีความเข้าใจและถือปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบัญญัติภาษีมูลค่าเพิ่มไว้ไม่ถูกต้อง ไม่ว่าจะเป็นส่วนที่เกี่ยวกับการจดทะเบียน การยื่นแบบแสดงรายการ การจัดทำรายงานภาษีต่าง ๆ ตลอดจนการนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม เป็นเหตุให้ต้องรับผิดชอบชำระภาษีพร้อมทั้งเบี้ยปรับและเงินเพิ่มโดยไม่จำเป็น และจากการประเมินความรู้ ความเข้าใจของผู้ประกอบการในเบื้องต้นโดยเจ้าพนักงานเองพบว่า ผู้ประกอบการในระบบภาษีมูลค่าเพิ่มที่ปฏิบัติไว้ไม่ถูกต้องนั้นส่วนใหญ่ยังมีความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัติของกฎหมาย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงในข้อกฎหมายมากมายหลายครั้ง ซึ่งสร้างความสับสนให้กับผู้ประกอบการเป็นอย่างมาก ไม่ว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่จะได้พยายามศึกษาและติดตามการเปลี่ยนแปลงกฎหมายภาษีมูลค่าเพิ่มอย่างใกล้ชิดมาโดยตลอด (สุภรณ์ วรรณ ประทีป ,2543)

กรมสรรพากรได้เปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานโดยให้มีการกำกับดูแลผู้ประกอบการโดยใกล้ชิดเป็นรายผู้ประกอบการ เพื่อออกตรวจสภาพกิจการและบริการให้คำแนะนำแก่ผู้ประกอบการดูแลและให้คำปรึกษาในด้านภาษีอากรแก่ผู้ประกอบการเพื่อลดความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นซึ่งจะเป็นผลให้มีภาษีที่ต้องชำระเพิ่มเติมตามมา การตรวจสอบสภาพกิจการในรายผู้ประกอบการจดทะเบียนในแต่ละและประเภทกิจการนั้นในเบื้องต้นจะพบว่ายังคงพบความผิดพลาด ในส่วนของการปฏิบัติเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มจำนวนมาก ซึ่งเป็นผลให้การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบเอกสารหลักฐานทั้งในส่วนของการตรวจสอบสภาพกิจการและการตรวจคืนภาษีมูลค่าเพิ่มมีความล่าช้าและเกิดข้อโต้แย้งระหว่างผู้ประกอบการเป็นจำนวนมาก เกิดทัศนคติที่ไม่ดีระหว่างเจ้าหน้าที่และผู้ประกอบการ ซึ่งปัญหาในลักษณะดังกล่าวยังคงพบอยู่ในปัจจุบัน

สำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 2 เป็นหน่วยงานของกรมสรรพากรที่รับผิดชอบในการบริหารการจัดเก็บภาษีอากรให้เป็นไปตามนโยบายและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยทำการกำกับติดตามและควบคุมการปฏิบัติงานของสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาทั้งสิ้นจำนวน 11 แห่งซึ่งประกอบด้วยอำเภอสันทราย อำเภอแม่ริม อำเภอดอยสะเก็ด อำเภอสันกำแพง อำเภอพร้าว อำเภอฝาง อำเภอแม่สาย อำเภอไชยปราการ อำเภอแม่แตง และอำเภอเวียงแหง ประกอบด้วยผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มทั้งสิ้นจำนวน 2,281 ราย ซึ่งโดยส่วนใหญ่ความผิดพลาดที่เกิดขึ้นมักเกิดจากประเด็นยอดขายขาด ประเด็นภาษีที่ต้องห้าม ประเด็นการจัดทำรายงานผิดประเด็นสินค้าขาดหรือเกินจากรายงานสินค้าวัตถุดิบ ประเด็นไม่ออกใบกำกับภาษี ประเด็นไม่ยื่นแบบแสดงรายการ ประเด็นไม่ออกใบกำกับภาษี ประเด็นไม่ยื่นแบบแสดงรายการภาษี ประเด็นไม่ยื่นแจ้งเปลี่ยนแปลงในแบบ ภ.พ.09 ประเด็นออกใบกำกับภาษีไม่ถูกต้อง ประเด็นไม่จัดเก็บใบกำกับภาษี และประเด็นยกยอดเครดิตภาษีมาใช้ไม่ถูกต้อง (สุมาลี เกตะมะ, 2548)

จากที่กล่าวมาเบื้องต้นผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษาถึงความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มในเขตรับผิดชอบของสำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 2 ซึ่งจะได้นำผลการศึกษาที่ได้เป็นแนวทางในการให้การแนะนำแก่ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มให้ปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง เพื่อให้ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจในข้อกำหนดได้ถูกต้องยิ่งขึ้น ลดความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นซึ่งเป็นผลให้รับภาระภาษีเพิ่มเติม ขจัดข้อโต้แย้งระหว่างผู้ประกอบการและเจ้าหน้าที่กำกับดูแลเพื่อสร้างทัศนคติที่ดีในการเสียภาษีและยังเป็นผลให้การตรวจสอบเอกสารเป็นไปอย่างรวดเร็วช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาถึงความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ของสำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 2

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

ทำให้ทราบถึงความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มของสำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 2

นิยามศัพท์

ความรู้ความเข้าใจ หมายถึงความสามารถในการจำและเข้าใจรายละเอียดของข้อมูลต่าง ๆ ที่บุคคลได้สะสมไว้ และถ่ายทอดต่อ ๆ กันมาตลอดจนสามารถที่จะสื่อความหมาย แปลความ ตีความ ขยายความ หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ หลังจากที่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ แล้ว

ผู้ประกอบการ หมายถึง เจ้าของกิจการ ผู้จัดการ หรือกรรมการผู้บริหาร

ผู้ประกอบการจดทะเบียน หมายถึง ผู้ประกอบการของกิจการที่จดทะเบียนเป็นผู้ประกอบการ จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 85

ภาษีมูลค่าเพิ่ม หมายถึง ภาษีที่จัดเก็บจากการขายสินค้า หรือให้บริการในทางธุรกิจ หรือวิชาชีพ โดยจัดเก็บจากมูลค่าสินค้าหรือบริการส่วนที่เพิ่มขึ้น

สำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 2 หมายถึง หน่วยงานของกรมสรรพากรที่รับผิดชอบในการบริหารการจัดเก็บภาษีอากรให้เป็นไปตามนโยบายและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยทำการกำกับติดตามและควบคุมการปฏิบัติงานของสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาทั้งสิ้นจำนวน 11 แห่ง ได้แก่

- สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาแมริม
- สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาแม่แตง
- สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาฝาง
- สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาแม่อาย
- สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาพร้าว
- สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาไชยปราการ
- สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาสันทราย
- สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาดอยสะเก็ด
- สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาสันกำแพง
- สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาเชียงดาว
- สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาเวียงแหง